

Suomen luonnonsuojeluliiton Oulun yhdistys ry

TOIMINTAKERTOMUS 2018

Vuosi 2018 oli yhdistyksen 43. toimintavuosi. Yhdistyksen hallituksen muodostivat Paula Ratava (pj.), Kalle Hellström (varapj.), Iita Tiusanen (siht), Pirjo Haikala (rahastonhoitaja), Annamari Sopenen ja Juha Eskola. Toimintaa järjesti kuitenkin laajempi aktiivitoimijoiden joukko, jossa oli mukana n. 15 yhdistysaktiivia. Jäsenmäärä vuoden lopussa oli 765 maksanutta jäsentä, joka on 6,6 % vähemmän kuin edellisellä vuonna.

Toimintavuoden tavoitteet

Yhdistyksen toiminnassa korostui vuonna 2018 Suomen luonnonsuojeluliiton metsävuosi, Avohakkuut historiaan -kampanja ja Sanginjoen Loppulassa järjestetty luontokahvila- ja retkitoiminta. Loppulan luontokahvilan pito ja retkien järjestäminen lähes puolen vuoden ajan oli iso ponnistus aktiiveilta, mutta tarjosi mielekästä tekemistä monille toimijoille. Loppulan talo on oiva paikka tehdä käytännönläheistä luontokasvatustyötä ja tämä työ poikii varmasti jotain myös jatkossa.

Vaikuttaminen

Yhdistys pyrki vaikuttamaan Oulun kaupungin päätöksentekoon välittämällä kuntapäättäjiille tietoa lautakuntien ja valtuuston asialistalla olevien päätösten ympäristönäkökohdista. Lausuntoja jätettiin mm. Tuuranpuiston asemakaavaluonnoksista, Sanginjoen hoito- ja käyttösuunnitelmasta sekä Haukiputaan Siikasaaren hakkuusuunnitelmista. Yhdistys valitti alkuvuonna 2018 kahdesta yhdyskuntalautakunnan lainvastaisesta päätöksestä ja Pohjois-Suomen hallinto-oikeus ratkaisi valitukset SLL Oulun hyväksi. Myös loppuvuodesta tehtiin valitus, mutta siitä ei ole vielä tullut päätöstä. Hietasaarta koskevista kahdesta asemakaavanmuutoksesta tuli kielteiset päätökset Pohjois-Suomen hallinto-oikeudesta syksyllä. Kaavamuutokset ovat Nallikarin kaava (ns. huvipuistokaava) ja Vaaskiventien kaava (uusi palstaviljelyalue). Näistä jätettiin jatkovalitukset (haettiin valituslupaa) korkeimpaan hallinto-oikeuteen lokakuussa.

Avohakkuut historiaan -kampanja

Avohakkuut historiaan -kampanjan ensimmäinen osa, puolen vuoden nimienkeruuvaihe saatettiin valtakunnallisesti loppuun hyvällä tuloksella. Allekirjoituksia kertyi kaiken kaikkiaan yli 62 000, josta minimi eduskunnan käsittelyyn menemiseksi oli 50 000. Avohakkuut valtion mailla kieltävän kansalaisaloitteen käsittelee keväällä valittava seuraava eduskunta.

Oulun tiimi keräsi paperille noin 1200 allekirjoitusta, ja niitä kerättiin muun muassa torilla, puistossa, merenrannalla, baarissa, myyjäisissä ja Qstockissa. Mukana työssä oli henkilöitä niin yhdistyksestämme, Greenpeacesta, Luonto-Liitosta ja Animaliaista, kuin myös järjestöihin kuulumattomiakin. Oulun nimienkeruutyö huipentui upeaan viimeisen viikon loppukiriin kauppakeskus Valkeassa. Nimienkeruussa kunnostautunut Jari-Petteri Suutari valittiin Suomen luonnonsuojeluliiton Vuoden vapaaehtoistoimijaksi 2018.

Nimienkeruutyössä asiasta jututetut ihmiset suhtautuivat aloitteeseen pääosin ilahduttavan myönteisesti, ja myös kiitosta kampanjatyön tekemisestä saatiin kuulla.

Sanginjoen ulkometsän suojelu ja Loppula

Sanginjoen ulkometsän suojeluasias edistyi lopulta, kun Oulun kaupunginvaltuusto päätti 29.1.2018 kokouksessaan äänin 53-11 (3 tyhjää), että ulkometsästä suojellaan 1127 ha alue. Myös talouskäyttöön jäävää osaa hoidetaan luonnon monimuotoisuus ja virkistyskäyttö huomioiden. Pitkän suojelutaiston kunniaksi järjestettiin Sanginjoen ulkometsän suojelun juhla Koskelankylän Walolla 16.2. Mukana oli noin 40 henkilöä. Tilaisuudessa oli puheita, kuvaesityksiä, musiikkia ja tarjoilu pikkusuolaista ja –makeaa. Päätös ei saanut kuitenkaan vielä lainvoimaa, sillä eräs taho valitti valtuuston päätöksestä Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

Yhdistys jatkoi Sanginjoen Loppulan entisen metsänvartijan talon vuokrausta ja talolla oli aktiivista toimintaa vuoden mittaan. Vuoden ensimmäinen iso tapahtuma oli Talven taikaa -tapahtuma hiihtolomaviikolla su 4.3. Kävijöitä oli jopa 150. Talolla oli latukahvila koko pääsiäisen 30.3.-2.4. Hyvät hiihtokelit houkuttivat väkeä. Kahvila oli auki myös äitienpäivänä 13.5. ja koko kesä- ja syyskauden viikonloppuisin. Luontokahvila oli auki la-su ajalla 2.6.-28.10. kello 12-17. Loppulan toiminta aktivoi yhdistyksen toimijoita. Mukana kahvilan pidossa ja tapahtumien toteutuksessa on ollut noin 30 henkilöä. Pääosin he ovat olleet vapaaehtoistyössä, mutta luonto-oppaille on myös pystytty maksamaan palkkaa ja kolme kylän nuorta oli kahvilassa apuna. Yksi heistä oli Osuuspankin tuella 60 tuntia ja kaksi yhdistyksen rahoituksella molemmat 30 tuntia. Kävijät tekivät vapaaehtoisia lahjoituksia kahvilan palveluista ja näillä pystyttiin kattamaan Loppulan vuokra ja kahvilan tarvikkeet.

Luontokahvilassa vieraili puolen vuoden aikana yli 1700 kävijää. Kokemukset toiminnasta olivat positiiviset: tilausta on kovasti tällaiselle luonto-opastustoiminnalle ja matalan kynnyksen luontoharrastukselle. Opastettuja retkiä ja tapahtumia oli monenlaisia pitkin kesää: oli sieni-, kasvi- ja linturetkiä, joogaa, qi-gongia, vesiötökkäpäivää, polkujuoksupahtumaa huipentuen Kekrijuhlaan. Suomen luonnon päivänä tehtiin retki suojelulle Kuovisuolle ja syyskuussa oli metsäretki perheille yhdessä MLL:n kanssa (bussillinen väkeä). Bussilla väkeä tuotiin myös talvitapahtumaan maaliskuussa ja Kekriin marraskuun alussa. Luontokahvila on ollut erityisesti lapsiperheiden suosiossa. Talon pihalta on lähtenyt myönteistä palautetta saanut noin kilometrin mittainen yhdistyksen pystyttämä lähimetsiä kiertävä omatoimiluontopolku, joka yhdistyy Lemmenpolkuun. Lisäksi Loppulasta on valmisteltu yhdyspolkuja muille alueen retkeilypoluille.

Tapahtumia järjestettiin yhteistyössä useiden tahojen kanssa, mm. Hollihaan Martat, Animalia, Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys, Luonto-Liiton Pohjois-Suomen piiri, Mannerheimin lastensuojeluliitto, Partioaitta, Oulujoen Rotaryt ja Mielenvireys ry. Tapahtumien järjestämiseen saatiin tukea mm. Oulun kaupungin/MLL:n ehkäisevän perhetyön varoista.

Yhdistyksen hallitus kokoontui hallituskauden aikana 5 kertaa, minkä lisäksi järjestettiin aktiivitoimijoiden palaveria eri aiheista. Toimijatapaamisia oli vuoden aikana 10. Yhdistyksen aktiiveja oli mukana myös luonnonsuojelupiirin kevätkokouksessa 24.3. Siikajoella ja syyskokouksessa 17.11. Kärämäellä, jossa tutustuttiin myös jatkuvan kasvatuksen metsänhoitoon. Yhdistyksen kevätkokous pidettiin 21.3. ja syyskokous 31.10. molemmat Kestävän kehityksen keskuksella Välvainiolla. Yhdistyksestä Kalle Hellström toimi Pohjois-Pohjanmaan edustajana luonnonsuojeluliiton liittovaltuustossa.

Valistus ja koulutus

Yhdistys osallistui Luonto lainassa- kirjastoviikkoon helmikuussa Oulun pääkirjastolla. Toisen kerroksen lainausosastolle koottiin yhdistyksen esitemateriaalia. Ulkoluokkapäivänä toukokuussa

pidettiin muutamia oppitunteja kouluilla hyönteisharrastuksesta. Avohakut historiaan- kampanjan tilaisuuksissa jaettiin paljon tietoa metsien käytöstä kesän ja syksyn mittaan. Myös Loppulan luontokahvilatoiminnan yhteydessä sekä kaikissa muissakin tapahtumissa jaettiin tietoa ympäristöasioista ja herkistettiin ihmisiä luonnolle.

Tapahtumat ja talkoot

BirdLife Suomen järjestämässä Tornien Taistossa 5.5. oltiin mukana 9. kerran. Yhdistyksen joukkue kisasi Piispanleton tornilla. Viiden hengen joukkueemme näki kisan aikana 46 lintulajia ja sijoittui sijalle 275.

Tammikuun 28. päivänä oltiin Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen kanssa yhdessä järjestämässä Pihabongaus-tapahtumaa Tuirassa. Kävijät kiersivät kuuden ruokintapaikan kautta, joilla oli lintuoppaita. Lopuksi Tuiranpuiston neuvolassa oli tarjolla kasvishernekeittoa ja pullakahvit. Kävijöitä oli lähemmäs 100, joista puolet lapsia.

Jättipalsamin torjumiseksi järjestettiin kitkentätalkoot 5.7. Mustasuolla yhteistyössä Allergia-, Iho- ja Astmaliiton ja WWF:n Terve askel luontoon -hankkeen ja ProAgria Oulun/Maa- ja kotitalousnaisten kanssa. Mukana oli 5 Esikoto-hankkeen turvapaikanhakijaa. Palsamia on torjuttu paikalla jo 4 kesänä. Aiemmin läpikäydylle alueella palsamia oli hyvin vähän. Talkoissa otettiin työn alle uusi alue entisen itäpuolelta, Märssytie 1:n ja kuntopolun välinen metsikkö, jossa on myös niittyä, jolle palsami on levittäytynyt. Työtä pitää jatkaa vuonna 2019.

Yhdistys jatkoi Puomitien niityn hoitoa Hietasaarella. Niittotalkoot pidettiin 11.7. ja mukana oli 18 talkoolaista. Näistä 6 oli Esikoto-hankkeen turvapaikanhakijaa ja 2 ohjaajaa. Oulun kaupunki maksoi hoidosta työkorvauksen. Yhdistyksen aktiiveja oli mukana myös luonnonsuojelupiirin järjestämässä luonnonhoitotöissä 27.7. Pyhäjoen Veteraanimajan niityllä, 28.7. Pyhäjoen Laitapauhassa, 4.8. Muhoksen Sarviselänkankaalla ja 7.8. Kiimingin Haaraojalla. Keskimäärin näissä talkoissa oli n. 10 henkilöä. Haaraojalla oli 14 talkoolaista, joista neljä Esikoto-hankkeen turvapaikanhakijaa.

Syyskuussa oltiin myös mukana World Cleanup Dayssä sekä Tuiranpuistossa että Nallikarin rannassa, joissa roskia kerättiin yhteistyössä WWF:n kanssa noin 30 hengen voimin. 30.11. aloitettiin myös Oulussa istumaan kaupungintalon portailla tukena Greta Thunbergin ilmastolakkokoilulle Ruotsissa. Tällöin oli valtakunnallinen ja maailmanlaajuinenkin tapahtuma, jossa kiinnitettiin huomiota ilmastonmuutosta hillitsevään politiikkaan. Tuosta asti kaupungintalolla on istuttu perjantaisin ja vaadittu kiireellisiä toimia. Perinteinen Joulupolku-tapahtuma oli 15.12. Hupisaarilla. Tapahtumaan osallistui Saara Salmela.

Retkikerho

Retkitoiminta jatkui aktiivisten retkikerholaisten vapaaehtoisvoimin: retkiä järjestettiin sitä mukaa kuin itse kullakin oli aikaa ja voimavaroja järjestelytyöhön. Perinteinen Hanhiretki oli 21.4. Liminkaan ja Tyrnävälle ja Joutsenretki Hailuotoon 13.10. Joutsenretkellä oli mukana 43 henkilöä. Luonnonkukkien päivänä 17.6. oltiin mukana luonnonsuojelupiirin järjestämällä kasvi- ja luontoretkellä Hailuotoon. Tutustuimme merenrannan luontotyyppeihin, joiden tilaa pengertiehanke voi jatkossa heikentää. Oppaina olivat Juha Markkola, Esko Saari, Merja Ylönen ja Kalle Hellström. Myös Kekrijuhla Loppulassa 3.11. oli suosittu tapahtuma ja kävijöitä oli reilusti yli 100. Vuosi päättyi totuttuun tapaan kuusenhakuretkeen 16.12., mutta nyt uuteen kohteeseen Turkan tilan maille Oulujokivarressa.

Kilometrikisassa oltiin mukana Retkikerhon pyöräkööri –joukkueella niin talvella kuin kesälläkin.

Retkitoiminnan lisäksi kerholaisille oli tarjolla harrastustoimintaa neuletöiden sekä pyöräpajan merkeissä. Pyöräpajalla pyörien korjauksen ohella siellä ehdittiin hyvin tehdä myös luonnonsuojelullista valistustyötä ja jäsenhankintaa. Vuoden lopussa Retkikerhossa oli noin 480 jäsentä, joista osa innostui tulemaan eri tavoin myös muuhun toimintaa mukaan. Retkikerhon Facebook-sivuilla oli yli 900 tykkääjää.

Lopussa on liitteenä luettelo Retkikerhon ja yhdistyksen aktiviteeteistä vuonna 2018. Toiminnassa oli yhteensä noin 2700 osallistujaa ja tapahtumia/retkiä, joissa olimme järjestäjinä tai osallistuvana tahona oli kaiken kaikkiaan noin 90.

Yhteistyö muiden tahojen kanssa

Yhdistys teki yhteistyötä muiden luontojärjestöjen kanssa, erityisesti Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen, Greenpeace Oulun, Animalian ja Luonto-Liiton Pohjois-Suomen piirin kanssa.

Muita tahoja, joiden kanssa oli yhteistyötä vuoden mittaan ovat mm. Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri, Hollihaan Martat, Mannerheimin lastensuojeluliitto, Mielenvireys ry, Metsähallituksen Pohjanmaan luontopalvelut, Oulun joogaseura, Partioaitta, Ruohonjuuri, Kestävän kehityksen keskus, Alaköki, WWF Suomi ja Oulun kaupungin eri yksiköt (mm. yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut, tilakeskus, lapsi- ja nuorisotyö).

LIITE 1. Lista Retkikerhon ja yhdistyksen retkistä ja aktiviteeteistä vuonna 2018.

Aika	Retki/aktiviteetti
Tammi-helmikuu	Kilometrikisajoukkue Retkikerhon Talvipyöräkööri
13.-14.1.	Retki Litokaira
21.1.	Sukkapiiri
28.1.	Pihabongaus Tuiranpuistossa
3.2.	Hiihtoa Sanginjoella suojelupäätöksen kunniaksi
5.-11.2.	Luonto lainassa -teemaviikko pääkirjastolla
12.2.	Lumikuningatarretki kasvitieteelliseen puutarhaan
16.2.	Juhla Sanginjoen ulkometsän suojelupäätökselle
4.3.	Loppulan talven taikaa -tapahtuma Loppulassa
10.3.	Loppula – Kangaslampi -hiihtoretki
11.3.	Hiihtoretki Räkäsuolle
21.3.	Kevätkokous ja nojatuolimatka Sanginjoelle.
23.3.	Pöllöretki Sanginjoelle
25.3.	Lyhyt linturetki ja linnunpönttöjen putsausta Hietasaarella
30.3.-2.4.	Pääsiäisen latukahvila Loppulassa
14.4.	Aamuvirkkujen linturetki
18.4.	Aamuvirkkujen linturetki
19.4.	Aamuvirkkujen linturetki

21.4.	Tosireippaiden hanhiretki
21.4.	Hanhiretki
Kesä	Kilometrikisajoukkue Retkikerhon Pyöräkööri
1.5.	Vappupyöräily Koitelinkoskelle
5.5.	Tornien taisto Letonniemessä
8.5.	Pyöräpaja Tuirassa
13.5.	Hyönteisiä pajunkukilla -retki Hiirosessa
13.5.	Äitienpäivä Loppulassa
11.-13.5.	Tulvaretki lijoelle
19.5.	Yölaulajaretki Kempeleenlahdelle
18.-19.5.	Laavuyöretki Pilpasuolle
26.-27.5.	Pyöräretki Hailuotoon
29.5.	Mahdollisuuksien tori
30.5.	Poppeliretki Hupisaarille
12.6.	Esikoto-lopputilaisuus Valveella
12.6.	Metsämieli-hetki Tahkokankaalla
13.6.	Metsämieli-hetki kasvitieteellisessä puutarhassa
14.6.	Metsämieli-hetki Tuiranpuistossa
16.6.	Metsäretki Sanginjoelle
17.6.	Luonnonkukkaretki Hailuotoon
22.6.	Juhannusaatto Loppulassa
5.7.	Jättipalsamitalkoot Koskelassa
27.6.	Valkolehdokkiretki Sanginjoelle
11.7.	Heinätalkoot Hietasaarella
12.7.	Retki Lamminahon talolle Vaalaan
20.7.	Jättipalsamitalkoot Pöllönkankaalla
29.7.	Joogaa Loppulassa
4.8.	Sarviselänkankaan niittotalkoot
5.8.	Perhosretki Loppulassa
7.8.	Haaraojan niittotalkoot
24.8.	Sanginjoen Qigong
24.8.	Ilmastonmuutos ja maailmanrauha -symposiumi Rotuaarilla
25.8.	Retki Kuovisuolle
26.8.	Retki Valkeisjärveltä Loppulaan
8.9.	Sieniretki Sanginjoella
9.9.	Koko perheen metsäretki Sanginjoelle
10.9.	Mölokkyä Hupisaarilla
11.9.	Varjakan saaren pyöräretki
15.9.	World Cleanup Day Tuirassa ja Hietasaarella
18.9.	Lähirähinän metsähetki Toppilassa
25.9.	Pilapiirrosretki Liminganlahden luontokeskukseen
27.9.	Polkujuoksupahtuma Loppulassa
29.9.	Vesiötökät Loppulassa
13.10.	Joutsenretki Hailuotoon
20.10.	Eri-ikäisrakenteisen metsänkasvatuksen oppimisretki

31.10.	Kiertotalous tutuksi -jäsenilta ja syyskokous
3.11.	Kekrijuhlat Loppulassa
20.11.	Luontorunoja Kempeleessä
30.11.	Oulu istuu Gretan kanssa
2.12.	Talviralli
7.12.	Oulu istuu Gretan kanssa
14.12.	Oulu istuu Gretan kanssa
16.12.	Joulukuusiretki Lapinkankaalle
20.12.	Pikkujouluretki Letonniemeen
20.12.	Pitkäkankaan koulun hyvinvointimessut
21.12.	Oulu istuu Gretan kanssa
28.12.	Oulu istuu Gretan kanssa
Avohakkuut historiaan -kampanja:	
17.5.	Avaustapahtuma
26.5.	Siivouspäivä
9.6.	Oulun tori & lin ilmastokellunta
7.7.	Titta på Tuira
8.7.	Oulussa Hollihaan puistopiknik, Oulun tori ja Nallikarin uimaranta
27.-28.7.	Qstock
4.8.	Elojazzin Jazzpuisto ja Nallikari
14.10.	Raksila, kädentaitomessujen aikaan ulkona
27.10.	Pakanalliset myyjäiset
3.11.	Kekrijuhla Loppulassa
12.-15.11.	Valkean ostoskeskuksen Kesäkatu
16.11.	Oulun yliopisto & asematunneli